

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:
21/00368-2

Dato
12.05.2021

Svar på 21/1979 Høring - endringer i grenseloven mv., ny forskrift om grensetilsyn og grensekontroll av personer (grenseforskriften) mv. og nytt kapittel 60 i politiregisterforskriften om behandling av passasjerinformasjon (PNR-opplysninger)

Viser til høring om endring ny forskrift om grensetilsyn og grensekontroll av personer (grenseforskriften) mv., og nytt kapittel 60 i politiregisterforskriften om behandling av passasjerinformasjon (PNR-opplysninger). Svarfrist for forskriftsendringene er 18. juni.

Nasjonalt ID-senter gir opplæring i ID-kontroll og bistår politiet og utlendingsforvaltningen med dokumentundersøkelser og ID-faglige råd om fremgangsmåter for å avklare identitet.

Vi har følgende kommentarer/innsspill:

§ 1-4 Grensemyndigheter

Departementet foreslår en egen forskriftsbestemmelse om hvilke myndigheter som skal utføre sentrale oppgaver i forbindelse med grensekontroll og grensetilsyn. I grenseloven § 4 er ansvaret for grenseovervåking og inn- og utreisekontroll lagt til «politiet». Departementet foreslår at det i § 1-4 presiseres at det er politiet som grensekontrollmyndighet (forvaltningsorgan) som utøver grensekontrollen. Siden grenseloven og forskriften også tillegger kompetanse til politiet som politiorgan, er denne sontringen egnet til å unngå tvil om i hvilken egenskap politiet opptrer.

Slike avklaringer er også viktig for arbeidsdelingen mellom de ulike myndighetene. En klar arbeidsdeling forebygger tvil om oppgavefordeling og legger til rette for en riktig ressursplanlegging og økt effektivitet. For Nasjonalt ID-senters del, ser vi gjerne at arbeidsoppgavene med å bistå ulike myndigheter, herunder grensemyndighet, med dokumentundersøkelser og ID-faglig rådgiving blir klarlagt i forskrift eller rundskriv. Per i dag den ikke-formalisert praksisen at Nasjonalt ID-senter bistår politiet og utlendingsmyndigheten i forvaltningsaker med dokumentundersøkelser på 3. linje nivå og ID-faglige råd, mens Kripas har tilsvarende oppgaver i polisierne saker. Vi mottar for øvrig få henvendelser fra grensemyndighetene, og legger til grunn at grensemyndighetene har høy kompetanse på dette område og derfor har begrenset behov for bistand.

§ 4-3 Gjennomføringen av inn- og utreisekontroll på ytre Schengengrense

EU vedtok 7. mars 2017 endringer i artikkel 8. Endringen fjernet sonderingen på to kontrollnivåer – minimumsnivå og grundigere kontroll – for EU/EØS borgere og tredjelandsborgere.

Utlendingsforskriften § 4-12 gir i dag anvisning på det kontrollregimet som gjaldt før endringen av artikkel 8 og foreslås opphevet. Departementet foreslår at grenseforskriften § 4-3 viser til artikkel 8 og at kontrollen skal skje i samsvar med nr. 2 og 3 i bestemmelsen.

Det er ikke foreslått endringer i utlendingsloven § 15 *Gjennomføring av grensekontroll*.

I Utlendingsloven § 15 tredje ledd står det at «*[v]ed inn- og utreise kan foretas andre former for identitetskontroll, herunder iriskontroll, fingeravtrykk og ansiktsgjenkjenning.*»

Vi anbefale at utlendingsloven § 15 tredje ledd endres for å klargjøre de sentrale elementene i en identitetskontroll, slik forordningen gjør i art. 8, eksempelvis kan det stå:

«*Ved inn- og utreise kan det foretas andre former for identitetskontroll, herunder søk i relevante registre, kontroll med biometri og annet innhold på chip i reisedokument.*»

§ 4-9 Forhåndsmelding om reisende og mannskap for luftfartøy mv

§ 4-10 Forhåndsmelding om reisende og mannskap for sjøfartøy mv

Departementet foreslår å tydeliggjøre i § 4-9 at plikten til forhåndsmelding gjelder for flyvninger som «*kommer fra eller går til land som ikke er tilsluttet Schengen-konvensjonen*».

Departementet foreslår videre at det i § 4-9 konkret angis hvilke opplysninger flyselskapene skal oversende. De foreslåtte opplysningskategoriene følger direkte av API-direktivet artikkel 3. Departementet foreslår i tillegg til API-opplysningene i § 4-9 annet ledd at grensekontrollmyndigheten skal kunne motta visumnummeret og endestedet ved behov. Departementet skriver at vi med dette får en mer kunnskapsbasert grensekontroll.

Nasjonalt ID-senter mener at det er viktig av informasjonshensyn at forskriften gjør det klart at plikten til forhåndsmelding ikke gjelder innad i Schengen.

Forhåndsmelding av reisende gir grensekontrollen informasjon for å kunne gjøre bakgrunnssjekker og forberedelser ved ankomst. Dette bidra til å øke sikkerheten og effektiviteten i den ytre grensekontrollen. Samtidig er det slik at bakgrunnssjekk og forberedelser vil gjelde identiteten i reisedokumentene. Det betyr at det er viktig å opprettholde kontrollfokus på at personen som reiser faktisk har den identitet som er forhåndsmeldt og sjekket, og kontrollen med at dokumentene ekte.

Med vennlig hilsen

Zybelin Beck
Seksjonsleder

Gunnhild Skrøvseth
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og trenger ikke signatur.

